

337 pealisest õpilasperest ja klassikoosolekuid keskmiselt 33 vanemat.

Üldkoosolekuid on valitud esindajaid kooli vastavaise organeisse, käsitatud omaabi korraldamise põhimõtet, antud ülevaade kooli koolekogu tööst ja tegevusest ning püüdeist, selgitatud uute kooli uusi korraldusi ja arutatud üldkavatuslikke küsimusi.

Klassikoosolekuid on õpilased esinenud ettekannetega oma klassi vanematele, klassijuhatajad selgitanud mitmevärguseid kooliellu puutuvaid küsimusi; on viibitud ühises teelaualas vesteldes ja koostevanematega ühiseid mängu mängitud.

Lastevanemate üldkoosolek 27. sept 1934. a. võttis Loterii-allegri vastu otsuse, korraldada loterii-allegri oma kooli kehvarate õpilaste abistamiseks omaabi põhimõtte. Loterii toimikond sooritas loterii-allegri puhapäeval 25. novembril 1934. a., mis väga hästi õnnestus, kõigi külalastajate poolt täielist rahulolemist leidis ja koolile kr. 451, 96 puhas tulu sisse lõi.

Üldiselt on olnud soovõtt vanemate üldkoosolekuid küll väikesearvuline, kuid seda enam võib märgata suurema huvi tõusv kooliellu vastu lastevanemate hulgas.

Ka on Tartu linna koolivalitsus püüdnud kooli ja kodu vahel tugevamat sidet luua ja selleks oma algatusel korraldanud lastevanemate üldkoosolekuid, kus esinenid ettekannetega ja kõnedega hrud Karl Teder ja St. Lint küsimuse üle: "Teater ja selle pra moorusoo kasvatuses."

Ühine töö ja ühised koosviibimised kooli loterii-allegri teostamisel suutsid luua sidemeid ja sõprade ning ühise huvi oma koolijäre hulgas, nõnda et lastevanemate keskel kerkis soov ja mõte, asutada oma kooli sõprade ring, mille liikmeteks võivad olla kõik oma kooli lastevanemad, endised kasvandikud

Peetri kooli sõprade ring

VABAKONDLIK KOOL – EESTI HARIDUSSÜSTEEMI TEADVUSTAMATA VÕIMALUS

Tarvo Siilaberg

Artikkel ilmus esmakordselt 6. veebruaril 2015 Õpetajate Lehes.

Lrakoole tekib hoogsalt juurde. Kui 2009/2010. õppeaastal käis erakoolides 5897 õpilast, siis 2014. aasta septembriks kasvas nende arv 7076-ni ning kasv jätkub – kuni lapse hariduse valikul on otsustav sõna vanematel.

Ajad, mil „era“ ja „äri“ olid Eestis samatähenduslikud mõisted, on jäänud minevikku. Olgugi et erakoolipidajate hulgas on ka äriühinguid, on tänapäeval tekkivate ja tegutsevate erakoolide pidajad enamasti mitmetulundusühingud ja sihtasutused, mille on asutanud parema hariduse poole püüdlevad õpetajad ja lapsevanemad. Sellised koolid on kodanikualgatuslikud haridusiniitiivid ehk vabakondlikud koolid.

Erakool kui vabakondlik kool

Vabakondlikud koolid on kogukonna- ja maailmavaatekesksed haridusasutused. Need on Waldorfi ja kristlikud koolid, aga ka näiteks maakoolid, mille pidamise on kohalik kogukond olnud sunnitud omavalitsuselt üle võtma (nt Pikakannu, Krabi), ning mitmed teised. Selliste koolide loomise idealismi iseloomustab hästi Eesti rahvusliku liikumise suurkuju Villem Reimani tsitaat: see on „elav ühistunne, kus nõrgad nõrku toetavad ja endid vastamisi tugevaks teevad; tuline isetegevus, mis alati platsi astub, kus riiklik korraldus ja maa omavalitsus meid rappa jätab“.